

M.A. (Part-II) (Applied Economics) New CBCS Pattern Semester-III
Course Code ECO-2303.2 - Elective - Labour Economics-I

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/S/24/13149

Max. Marks : 80

-
- Notes : 1. All questions are required.
2. All questions carry equal marks.

1. Explain the meaning of labour and write the peculiarity and significance of labour. **16**

OR

Write the nature and characteristic of labour problems and state the solutions to solve labour problems.

2. What is the labour market? Write the nature and characteristics of labour market. **16**

OR

What is labour market policy. Explain the objective of labour market policy with reference to India.

3. Write the answers to the following questions **any two**. **16**

- a) What is unemployment? State the causes of unemployment.
- b) Write the types of unemployment.
- c) Explain the concepts of minimum wage and efficiency wage.
- d) Write a note on productivity and wages.

4. Write the answers to the following questions **any two**. **16**

- a) State the different types of labour laws in India.
- b) What is industrial dispute state the causes of industrial dispute.
- c) State the methods of redressal of industrial disputes.
- d) Explain current collective bargaining power of industrial labour unions.

5. Write answers to the following questions (all compulsory) **16**

- a) Write the characteristics of labour market.
- b) Write the causes of poverty.
- c) Explain the effects of technological change on employment.
- d) Write a note on rural labour supply.

M.A. (Part-II) (Applied Economics) New CBCS Pattern Semester-III
Course Code ECO-2303.2 - Elective - Labour Economics-I

Time : Three Hours

Max. Marks : 80

- सुचना :- 1. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. श्रमाचा अर्थ सांगून श्रमाचे वैशिष्ट्ये व महत्त्व लिहा. 16

किंवा

श्रमिकांच्या समस्यांचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये लिहून श्रमिकांच्या समस्या सोडण्यासाठी उपाय विशद करा.

2. श्रम बाजार म्हणजे काय? श्रम बाजाराचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये लिहा. 16

किंवा

श्रम बाजार धोरण म्हणजे काय? भारताच्या संदर्भात श्रम बाजार धोरणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा कोणतेही दोन. 16

- अ) बेरोजगारी म्हणजे काय? बेरोजगारीची कारणे सांगा.
ब) बेरोजगारीचे प्रकार लिहा.
क) किमान वेतन आणि कार्यक्षमता वेतन या संकल्पना स्पष्ट करा.
ड) उत्पादकता आणि मजुरी यावर टिप लिहा.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा कोणतेही दोन. 16

- अ) भारतातील कामगार कायद्यांचे विविध प्रकार कोणते आहेत सांगा.
ब) औद्योगिक कलह म्हणजे काय? औद्योगिक कलहाची कारणे सांगा.
क) औद्योगिक कलह निवारणाच्या पद्धती सांगा.
ड) औद्योगिक कामगार संघटनांचे वर्तमान स्थितीतील सामूहिक सौदाशक्तीचे वर्णन करा.

5. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य) 16

- अ) श्रम बाजाराचे वैशिष्ट्ये लिहा.
ब) गरिबीचे कारणे लिहा.
क) रोजगारावरील तांत्रिक बदलाचे परिणाम स्पष्ट करा.
ड) ग्रामीण श्रम पुरवठा यावर टिप लिहा.
